

"KELEIVIS"
DARBO 2 MONIŲ LAIKRAŠTIS
Laidis J. G. Gegulis & Co.
Prenumerata metams:
Amerikoje \$
Kanadoje ir užsieninėse \$
Prenumerata pusei metų:
Amerikoje \$
Amerikoje \$
Apie prenumeratą klauskit laikraščio.
Kreipiantis su kokiais nors reikalais, taip adresuokite:
"Keleivis," S. Boston, Mass.

KELEIVIS

"KELEIVIS"
LITHUANIAN WEEKLY
Published by J. G. Gegulis & Co.
Every Wednesday in Boston, Mass.
Represents over 4,000 Lithuanians in the City of Boston, 50,000 in New England and about 500,000 in the United States.
The Best Advertising Medium.
Advertising rates on application.
All communications should be addressed to:
"Keleivis," S. Boston, Mass.

No. 50 Telephone: So. Boston, 506-M. SO. BOSTON, MASS., 15 GRUODŽIO-DEC., 1920 M. Telephone: So. Boston, 506-M. Metai XV.

Sovietų Rusija stoja už Lietuvą.

JI NEPRIPAŽISTA LENKŲ PLEBISCITO VILNIUJE.

Lietuvoje neprivalo būti nei lenkų, nei Tautų Lygos kariuomenės, sako Maskva.

Lietuvos atstovai padavę Tautų Lygos kongresui Ženevoje reikalavimų, kad plebiscitas Vilniuje būtų atidėtas ir siuntimas tenai Tautų Lygos kariuomenės būtų su laikytas. Voldemaras paaiškino, kad Lietuva yra pasirašiusi su Sovietų Rusija taikos sutartį, ir sulys tos sutarties ant Lietuvos žemės neprivalo būti jokios svetimos kariuomenės. Todėl siuntimas Tautų Lygos kariuomenės į Vilnių laužytą sutartį ir duotų Sovietų Rusijai pamato imtis ginklo. Į šią lietuvių pareikšimą Tautų Lyga da nedavė atsakymo.

Kad Sovietų Rusija netylės prieš Tautų Lygos intrigas Vilniuje, tai jau paskodo Maskvos protestas prieš šią sumanymą. Protestą prieš siuntimą sąjungininkų kariuomenės į Vilnių rusai iškėlė lenkų delegacijai Rygoje pereinotą subatę. Protesto nota yra parašyta Joffės, kuris vedė derybas su lenkais, ir adresuota lenkų delegacijos pirmininkui Dombiskui. Rusijos atstovas šioj notoj praneša, kad jeigu "taip vadinama tautų lyga" nusys į Vilnių aliantų kariuomenę, tai Rusija laikys užtai lenkų valdžią atsakomybę.

Ir Lenkijai kinkos jau drebą.

Sovietų Rusijos spėkos sunaikino jau visus savo priešininkus, ir dabar pasiliko tik viena Lenkija. Generolai Wrangelis, Petliura, Machno ir pagaliai Balakovičius buvo nušauti nuo žemės paviršiaus stebėtinu greitumu.

Dabar Sovietų Rusija pradeda kreipti savo dėmesį į reikšmę Lenkijai, tą patį entantės imperialistų kalę. Londono žiniomis, Rusijos armijos dabar koncentruojamos tarpe Vitebsko ir Polocko, ir tarpe Smolensko ir Mohilevo, taigi kaip tik ties Lenkija. Ir lenkų paliaubų komisija nusigandusi mūsą iš Minsko telegramą, kad Ukrainos sovietų armija jau įsiveržusi į neutralę zoną ties Husiatinu.

"Christian Science Monitor" korespondentas praneša, kad Adolfas Joffe gavęs Rygoje iš Maskvos nuo savo valdžios įsakymą vilkinti derybas su lenkais kiek tik galima. Ir kad Joffe taip daro, tai parodo tas faktas, jog lenkų valdžia mūsą Rusijos užsienio reikalų komisariui Cičeriniui telegramą, o jeigu jau kitokio išėjimo reikalaujama tuojuos nutstatyti laiką, kada turi būti padaryta taikos sutartis.

Lenkija ir jos globėjai sąjungininkai supranta, kad Vilniuje, kurį dabar laiko užgrobes lenkų generolas Želigovskis, yra tas kaulas, kuris duoda Rusijai pateisinimo bile valandą pradėt ant Lenkijos užpuolimą. Sovietų valdžia atvirai pareiškė, jog Lietuva kad ir norėtų, ir tai neturėtų teisės atiduoti Lenkijai Vilnių su jo apilinkėmis, kurias Želigovskis pavadino "Vilnūrine Lietuva." Ir Rusija priduria, kad ji nepripažins nei plebiscito pasekmių, kuriomis lenkai gali teisinti Vilniaus pasisavinimą.

Lenkų atstovas Askanašas pasakė Tautų Lygai, jog Lietuvos sutartis su Sovietų Rusija esanti jau panaikinta Lenkijos sutartimi su Sovietų valdžia Rygoje. Bet Sovietų Rusijos atstovas Lietuvoje sako, kad tai lenkų pasakojimas, jokie pamato. Sovietų valdžia esanti pasiryžusi laikytis sutarties su Lietuva ir niekad nesutiksianti, kad bent dalis Lietuvos žemių, kurias dabar laiko užėmęs Želigovskis, būtų priskirta prie Lenkijos.

Taigi Sovietų Rusija stoja už Lietuvą ir nėra abejonių, kad lenkai turės iš Vilniaus kraustytis, o jeigu geruolys išeit nenorės, tai gaus ir kailį ir bus speka išvaryti.

Lietuvos valdžia tuo tarpu geruolys prašo Tautų Lygos, kad ši patartų lenkam iš Vilniaus pasitraukti, nes kuomet bolševikai pradės ant Lenkijos užpuolimą, tai jų kariuomenė eis per Lietuvą. O prasidėjus tarp rusų ir lenkų kare, Lietuva negalėsianti pasilikti neutralę; arba prisieisianti stoti vienoj arba kitoj pusėj. Su lenkais Lietuva stoti negali. Sąjungininkai Lenkiją visomet užtaria ir teisina, o Lietuvą skriaudžia ir kaltina; tas stumte stumia Lietuvą į Sovietų glėbį (taip kaip buvo su Armėnija). Sovietų valdžia yra užtikrinusi Lietuvos valdžią, kad jeigu rusai užims Vilnių ir jo apilinkes, tai tas užėmimas bus tik laikinas; paskui jie, sugrąžins tai Lietuvai.

Tuo būdu Lietuva aiškiai pasako, kad jeigu Tautų Lyga savo globojamų lenkų iš Vilniaus neatšauks, tai lietuviai susivienys su Tarybų Rusais ir varys lenkus durtuvais.

Iš visų Europos valstybių Anglija esanti Lietuvai palankiausia. Ji sutiktų lenkus iš Vilniaus iškraustyti. Bet francuzai stoja už lenkus ir Tautų Lyga butinai reikalaujanti, kad Lietuva būtų su Lenkija suvienyta, kas reiškia, jog Lenkija turėtų Lietuvą praryti. Lietuva yra tam griežtai priešinga. Ji nori būti savystovi valstybė; o jeigu jau kitokio išėjimo nebus, tai jai tuksantį kartų geriau susidėti su galiną Rusija, negu su nusibakrutijusiais lenkų bajorpakrautais.

LYGOS ARMIJĄ KETINA VEIKTI IŠ KLAIPĖDOS.

Varšuvos žiniomis, Tautų Lyga Vilniaus plebiscitui tvarkyti ketina veikti iš Klaipėdos, kurią dabar laiko užgrobe francuzai. Tenai ta armija busianti išsodinta ir tenai reikalingi jai daiktai sukrauti. Iš Klaipėdos jai bus siunčiamas maistas į Vilnių ir kiti dalykai.

Visa šita armija susidėsianti iš 2,000 kareivių, kurie bus surinkti iš šešių valstybių: Švedijos, Ispanijos, Danijos, Belgijos, Francijos ir Anglijos. Gali but, kad da ir Olandija, bet Italija nedalyvaus, nes jos darbininkai užprotestavo.

Šita kariuomenė ketina atvykti Klaipėdon sausio mėnesyje, o plebiscitas Vilniuje busias vasario mėnesyje (jeigu iki to laiko lietuviai su rusais neišvys iš tenai lenkų).

LENKIJĄ "SUTINKA," KAD ŽELIGOVSKIO KAREIVIAI BALSUOTŲ.

Žinia iš Varšuvos sako, kad Lenkija "sutinkanti" jog Želigovskio kareiviai, kurie norės dalyvauti Vilniaus plebiscite, gali dalyvauti, tik tuomet jie turi būti demobilizuoti. Tai reiškia, kad keliasdešimt tukstančių lenkų, atsiųstų iš Lenkijos glumos, paliks kazarinės karabinus ir eis balsuoti kaip "Vilniaus gyventojai," ar tas miestas turi prigulėti Lietuvai, ar Lenkijai. O "tvarką" tuo tarpu pridabos tautų lygos armija. Ir Lenkija skelbia, kad ji su tuo "sutinka." Matot, kokia ji gera!

Šitokios beteisės ir begedystės pasaulis da nėra matęs! Ir visa tai daroma Tautų Lygai vadovaujant!

BOLŠEVIKAI FORTIFIKUOJA BAKU.

Atvykę į Konstantinopolį sąjungininkų šnipai praneša, kad ant Kaukazo atėjo jau 9-ta, 10-ta ir 11-ta bolševikų armijos ir pradėjo fortifikuoti Baku pusiasalį. Kasami esą apkasai, taisomos vielių tvoros ir statomos kanuolės. Baku apilinkėse yra labai turtinga aliejumi ir angliai syki buvo tą apskirtį jau užgriebę, todėl bolševikai, matyt, tikisi ir antro užpuolimo. Kelis tukstanius tonų aliejaus iš Baku rusai jau išsiuntę į Astrachanį, o iš tenai gabens jį į pramonės centrus Rusijoje.

FINAI RATIFIKAVO SUTARTĮ SU RUSIJAI.

Finų parlamentas ratifikavo (užgrynė) taikos sutartį su Sovietų Rusija, sako telegrama iš Helsingforso.

JUGOSLAVIJOS LAIMĖJO RADIKALAI.

Šiomis dienomis Jugoslavijoje buvo rinkimai į Steigiamąjį Seimą. Daugiausia išrinkti pirmieji, butent: 110 radikalų, 70 demokratų, 35 serbų valstiečių partijos, 40 kroatų valstiečių, 45 komunistų, 25 musulmanų, 25 slovenų ir 21 socialdemokratų.

Paskalai apie deportuotus komunistus.

Justicijos departamentas Washingtono sakosi gavęs iš Rusijos žinių, kad deportuoti andai iš Amerikos komunistai ir anarchistai su Aleksandru Berkmanu ir Emma Goldmane priešakyje, dabar pradėjo kovoti bombomis prieš Sovietų valdžią. Artur Katjes ir Markas Orodovskis Maskvoje padėjo sovietų valdžios pildomojo komiteto bute bombų ir dabar esą areštuoti ir uždaryti Maskvos kalėjime.

Sabel, buvęs Amerikos rusų darbininkų "Sojuzo" (sąjungos) pirmininkas, esąs japonų užmuštas Sibire. Petras Branskis įstojes Rusijos komunistų partijon, Heyman Perkins dirbas Odesoje, abudu broliai Šacai esą Kijeve, Kušneriovas dirbas sovietų biure Maskvoje, o Kovaliovas dirbas ant boto Petrograde.

Iš šito pranešimo matyt, kad Washingtono justicijos biuras turi Rusijoj gerai organizuotą savo šnipų sistemą, jeigu jis žino net koki darbą koks komunistas dirba. Matyt, kad Fraina neveltui tenai išvažiavo!...

SALEME ALGOS PASILIEKA SENOS.

Naumkega Steam Cotton Mills kompanijos atstovas paskelbė Saleme, kad šita kompanija tuo tarpu nemazins darbininkams nei algų, nei darbo. Jos audinyčiai, kur dirba 1,500 darbininkų, eisianti pilną laiką, kaip iki šiol ejusi.

75,000 JUODVEIDŲ SUTIKO DIRBT PIGIAU.

Daugiau kaip 75,000 juodveidių Chicagoje ir jos apilinkėse sutiko dirbti už pigesnę mokesį, kad tik nestojtų darbo visai. Jiems numušta nuo 10 iki 15 nuosmokesčių.

PROVIDENCE NUMUŠA 22 NUOŠIMČIUS.

Providence'o Olneyvilles ir kitose audinyčiose Rhode Island valstijoj nuo 20 gruodžio bus numušta darbininkams 22½ nuošimčio algos.

CHICAGOS POLICIJA METYS BOMBAS.

Chicago policija nutarė vartoti amonijos gazo bombas kovoje su piktadariais, kurie užsidarę namuose tankiai nenori pasiduoti. Imetus tokią bombą, gazas išsivys plėšiką laukan.

SOCIALISTAS ŠVEICARIJOS SEIMO PIRMININKAS.

Šveicarijos seimas (parlamentas) išrinko socialistą Gustavą Millerį savo vice-pirmininku. Iki šiol da nekuomet socialistas į tą uredą nebuvo išrinktas.

Iš Sangechajaus pranešama, kad Ichango uoste sukilo kymiečių kariuomenė. Laike sumišimu buvo užmušta 60 žmonių.

WEST VIRGINIJOS EINA KRUVINA KOVĄ.

West Virginijoj kasyklų apskričiuose siaučia tikras teroras. Angliakasiams sustreikavus, kompanijos apginklavo gaują galvažudžių ir paleido juos kaip "serius" "tvarką vykinti." Tie razbaininkai pradėjo užpuldinėti darbininkų susirinkimus ir net nakties laiku laužtis į jų namus. Gindami savo šeimynas ir namus, maineriai pradėjo ginkluotis ir viena-kita kompanijos berną pašovė. Tuomet tapo pašaukta kariuomenė ir dabar ji darbininkus areštuoją už šaudymą "tvarkdaryti."

NE KARDUS KALKIT, BET PLUGUS DARYKIT.

Ne kanuoles liekit ir kardus kalkit, bet plugus ir kitokias mašinas žemei dirbti gaminkit — tokį reikalavimą padavė Washingtono ponams fermerių Taryba. Ji reikalauja, kad išlaidos kariuomenės ir laivyno reikalams būtų sumažintos pusiau, o likusieji pinigai suvartoti fermerių reikalams. Bet ar kas to klausys?

ANGLIAKASIAI ATIDUODA GINKLUS.

West Virginijoj, kur streikuoja angliakasiai, apskelbta karės stovis ir įsakyta gyventojams sunesti visus ginklus. Keli šimtai angliakasių savo ginklus atidavė.

Numuša 125,000 audėjų algas.

IR GĄSDINA DIRBTUVIŲ UZDARYMU.

Paliestos visos Naujos Anglijos audinyčios.

Šį pamedelį po visą Naują Angliją audinyčių viršininkai paskelbė, kad visiems jų darbininkams numušama 22½ nuošimčių algos. Tas reiškia, kas iki šiol gaudavo \$25 į savaitę, dabar gaus tik \$19.37.

Šitos numuštos algos ineina galėn nuo ateinančio pamedelio. Jos paliečia beveik 125,000 darbininkų audimo pramonėj, butent:

Lowellyje	25,000
Lawrence	16,000
New Bedford	40,000
R. I. valstijoj	20,000
Maine valstijoj	20,000
Clintone	2,200
Viso	123,200

Unijų viršininkai da nežino, kaip darbininkai turėtų jį atsileipti. Nors visi sako, kad toks algų apkaipojimas yra nepakenčiamas, nes pragyvenimas dar tiek neatpigo ir darbininkams su šeimynomis sunku bus per žiemą išsimaitinti, tačiau daryti, niekas negali pasakyti. Tuli darbininkai, nors protestuodami, tačiau sutinka eit dirbti. Dirbdami, sako, vis šiek tiek užsidirbsime, o jei nedirbsime, tai visai nieko negausime.

Apie streiką dabartinio laiku, žinoma, negali but nei kalbos, nes tūli audėjai nedirba jau nuo vasaros ir daugelis jų tuojuos užimtų streikierių vietas.

Amerika rengiasi karėn su Japonija.

AIRIJOJ UŽMUŠTA 673 ANGLAI.

Londono žiniomis, iki 27 lapkričio šių metų Airijoj buvo užmušta 673 Anglijos valdžios bernų. Prie to nepriskaityta 20 žmonių užmuštų Londonoderryje, 62 Belfasto ir 15 kadetų užmuštų ant kelio. Sužeistų buvo keli šimtai.

Per tą patį laiką airiai sunaikino 67 anglų teismus, 528 policijos barakus, padarė 830 užpuolimų ant pašto ir 2,960 užpuolimų jieskant ginklų.

Kiek Anglijos valdžios bernai užmuše Airijoj žmonių ir kiek jie sudegino namų, tai Londonas užtily.

AR NEBUS TIK ANTRA ČENSTAKAVA?

New Yorke pereiną savaitę tapo išplėsta katalikų šv. Vincento bažnyčia. Iš aukso kieliuko esą pavogti deimantai, kurių vertė apskaitoma į \$100,000. Kilo didelis triukšmas. Klebonas tuo tarpu lyg tyčia keliom dienom prieš tai išvažiavo.

Ar nebus tik čia antra Čenstakovos istorija...

LAWRENCE'Ų AUDINYČIOS NUMUŠA ALGAS.

Lawrence audinyčių valdininkai pereiną savaitę paskelbė, kad šią savaitę audinyčių tenai bus numuštos algos. Ar algas numušus dirbtuvės pradės dirbti pilną laiką, ar ne, tai nebuvo pasakyta.

NEW BRITAIN KRAUTOS.

New Britaine (Conn.) policija pereiną subatos vakarą padarė septyniuose salimuose krata ir konfiskavo už kelis šimtus dolerių degtinės. Salimų savininkai buvo areštuoti už paravinėjimą uždraustų gėrimų.

BAISUS ŽEMĖS DREBĖJIMAS.

Pietų Albanijoj pereiną subatą buvo baisus žemės drebėjimas. Visi kaimai virto griuvėsiais. Apie 200 žmonių tapo užmušta ir apie 15,000 liko be pastogės. Tuo pačiu laiku žemės drebėjimas buvo jaučiamas ir pietų Amerikoj, ypač Argentinos ir Chili apilinkėse.

MĖSA ATPIGO.

Paskutinėmis dienomis žymiai atpigo mėsa. Chicagoj, sakoma, krautytės gausa jautienos jau po 14—15 centų svarui, tai yra beveik jau tokia pat kaina kaip pirm karės buvo. Tautų kaina esanti apie 14 centų svarui. Žinoma, tai yra daugmenos (olselio) kainos, bet kuomet krautuvninkas gauna taip pigiai, tai jis ir parduot gamtą nebrangiai. Bostone irgi atpigo visos mėsos keliais centais ant svaro.

TUO TIKSLU NORI NUPIRKT KAMČATKĄ IŠ RUSIJOS.

Taip sako sovietų organas "Pravda."

Šiomis dienomis Maskvoje buvo komunistų mitingas, kur dalyvavo ir Amerikos socialistai, ir Leninas painformavo susirinkusius, jog tulas Amerikos igaliotinis buvo pas sovietų valdžią jieskoti ilgų koncesijų Kamčatkoj. Jis atvirai pasakė, kad Amerika rengiasi į karę su Japonija ir jai reikalinga turėti papėdę Rytų Azijoj. Tas igaliotinis davęs suprasti, kad jeigu Rusija sutiktų Amerikai Kamčatką parduoti, tai Amerikos valdžia (žinoma, jau prie Hardingo) pripažintų užtai Rusijos sovietų valdžią.

Taip rašo sovietų organas "Pravda," gauta Helsingforse.

Sutartis dėl Kamčatkos da nesanti padaryta, bet sovietų valdžia sutinkanti Kamčatką Amerikai perleisti.

Gali but, jog čia kalbama apie Vanderlipą, kuris pastaruoju laiku lankėsi Maskvoje ir sakėsi padaręs 60 metų kontraktą išnaudoti Kamčatkos turtus. Buvo kalbų, kad Vanderlipas buvo nusijustas Rusijon su Hardingo igaliojimais.

WILSONAS PRAVAŽINĖJO \$1,651.191.

Wilsonas padavė Senatui pilną apyskaitą, parodydamas kiek jo "taikos" misija Europoje pridarė išlaidų. Iš viso nuo 1 gruodžio 1918 metų iki 4 gruodžio šių metų išleista \$1,651,191.09. Siuntimas misijų į Rusiją, Vokietiją, Armėniją, Turkiją ir kitur lėšavo \$239,726. Pirkimui automobilių išleista \$14,602. Kitkas išleista algoms, kelionėms, hoteliams ir kitokiems paibeliams.

APKALTINTA 40 POLITIKIERIŲ.

Pittsburgo traukiama teismas 40 politikierių už vogimą balsų ir kitokias sukybes laike rinkimų. Tarp kaltinamųjų randasi policijos teisėjas Sullivan, pavieto mokesčių kolektočius Kenną, jo brolis konstebelis Kenną, du policmanai ir visi rinkimų viršininkai penkiose distriktuose.

\$5,407,580,251 MOKESČIŲ.

Iš Washingtono pranešama, kad šiais metais Suvienytų Valstijų valdžia surinko mokesčiais \$5,407,580,251. Tai esą didžiausi mokesčiai šios šalies istorijoj.

KOVOS PRIEŠ ALGŲ MAŽINIMĄ.

Broktono batsivių unija paskelbė, kad ji yra pasirėngusi stoti į kovą su tomis kompanijomis, kurios bandys numušti darbininkams algas.

